

Đề thi học kì 1 lớp 10 môn Văn năm học 2020 - 2021

I. Đọc hiểu văn bản (3đ):

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi:

“Một năm đi qua. Mùa xuân thứ hai đã đến. Màu xanh thẫm của đỗ, của ngô, của lạc, màu xanh non của lá mạ, màu đỏ tươi của ớt chín lần dần lên các thứ màu nham nhở khác của đất hoang... Một mảnh vải trắng làm rèm che cửa, một giàn liều leo có những chấm hoa đỏ thẫm như nhung ở mé hiên phía trước, bóng lá loáng mượt của rặng chuối, màu càn rực của khóm đu đủ, mấy con ngỗng bì bạch ở mé nhà, tiếng guốc đi lẹp kẹp, bóng dáng nặng nề của những chị có mang ở khu gia đình, những ngọn đèn le lói, mảnh thuốc bay qua ánh đèn trông rõ từng sợi xanh. Tiếng cười the thé, tiếng thủ thỉ, tiếng la hét, tiếng trẻ con khóc. Người ta làm việc, người ta yêu nhau, và làm cho nhau đau khổ. Những nỗi niềm, những tâm sự, những mong ước. Cuộc sống vĩ đại đã trở lại rồi”.

(Mùa lạc - Nguyễn Khải)

Câu 1 (0,5đ): Nêu phương thức biểu đạt của đoạn trích trên.

Câu 2 (0,75đ): Thiên nhiên mùa xuân được tác giả miêu tả như thế nào?

Câu 3 (0,75đ): Những biện pháp tu từ chủ yếu được sử dụng trong đoạn văn? Tác dụng?

Câu 4 (1đ): Qua đoạn trích trên, anh/chị hãy nêu cảm nhận của mình về sự hồi sinh của đất trời những ngày đầu đất nước dành lại độc lập.

II. Làm văn (7đ):

Câu 1 (2đ): Nghị luận xã hội về giá trị của bản thân trong cuộc sống.

Câu 2 (5đ): Sau khi tự tử ở giếng Loa Thành, xuống thủy cung, Trọng Thủy đã tìm gặp lại Mị Châu. Hãy tưởng tượng và kể lại câu chuyện đó.

Hướng dẫn giải Đề thi học kì 1 lớp 11 môn Ngữ văn

I. Đọc hiểu văn bản (3đ):

Câu 1 (0,5đ):

Phương thức biểu đạt của đoạn trích: miêu tả, tự sự, biểu cảm.

Câu 2 (0,75đ):

Thiên nhiên mùa xuân được tác giả miêu tả: Màu xanh thẫm của đỗ, của ngô, của lạc, màu xanh non của lá mạ, màu đỏ tươi của ớt chín lần dần lên các thứ màu nham nhở khác của đất hoang, một giàn liễn leo có những chấm hoa đỏ thắm như nhung ở mé hiên phía trước, bóng lá loáng mượt của rặng chuối, màu càn rục của khóm đu đủ.

Câu 3 (0,75đ):

Những biện pháp tu từ chủ yếu được sử dụng trong đoạn văn: so sánh (đỏ thắm như nhung), liệt kê (thiên nhiên và hoạt động của con người), điệp.

Tác dụng: Tái hiện sự hồi sinh của cảnh vật và cuộc sống con người.

Câu 4 (1đ):

Nêu cảm nhận của mình về sự hồi sinh của đất trời những ngày đầu đất nước dành lại độc lập:

Thiên nhiên tươi mới, tràn đầy sức sống hơn.

Con người vui vẻ, hân hoan, tích cực tham gia lao động sản xuất.

II. Làm văn (7đ):

Câu 1 (2đ):

Dàn ý Nghị luận xã hội về giá trị của bản thân trong cuộc sống

1. Mở bài

Giới thiệu vấn đề cần nghị luận: giá trị của bản thân trong cuộc sống.

2. Thân bài

a. Giải thích

Giá trị của bản thân: là những điều cốt yếu tạo nên mỗi con người bao gồm ngoại hình, tính cách, cá tính, nhân phẩm, ý chí. Mỗi con người đều có những đặc điểm và giá trị khác nhau tạo nên dấu ấn riêng biệt của người đó.

b. Phân tích

Nhờ có những giá trị riêng biệt của bản thân mà con người có những khả năng khác nhau, tư duy khác nhau tạo nên sự đa dạng cho cuộc sống, cho xã hội.

Xã hội phát triển là nhờ vào những giá trị riêng biệt của nhiều cá nhân tạo thành.

Nếu con người không có những giá trị riêng biệt, xã hội sẽ bão hòa, không có những sự phong phú, đa dạng ngành nghề,... và dần dần xã hội mất đi niềm vui, con người sẽ biến thành những chiếc máy.

Mỗi người cần phải tự nhận biết được những giá trị riêng biệt của bản thân để phát triển mình và tìm cho mình hướng đi thích hợp nhất.

c. Chứng minh

Học sinh tự lấy dẫn chứng tiêu biểu, xác thực để minh họa cho bài làm của mình.

d. Phản đề

Trong cuộc sống có những người không nhận biết được những giá trị của mình mà chỉ nghe theo sự sắp xếp của người khác, lại có những người quá tự cao tự đại, ảo tưởng về giá trị của bản thân mình cho mình là hơn người,... → những người này đáng bị thẳng thắn phê phán.

3. Kết bài

Khái quát lại tầm quan trọng của những giá trị của bản thân và liên hệ bản thân, đưa ra bài học.

Câu 2 (5đ):

Dàn ý kể lại câu chuyện sau khi tự tử ở giếng Loa Thành, xuống thủy cung, Trọng Thủy đã tìm gặp lại Mị Châu

1. Mở bài

Giới thiệu câu chuyện bằng lời kể của Trọng Thủy hoặc Mị.

2. Thân bài**a. Bối cảnh**

Hoàn cảnh Trọng Thủy gặp lại Mị Châu: Vì ân hận, đau xót trước cái chết của nàng; ngày đêm nhớ thương về nàng → quyết định tìm đến cái chết bằng cách nhảy xuống cái giếng nàng hay tắm để mong chuộc lại chút lỗi lầm với nàng.

Sau khi xuống giếng: bất giác tỉnh dậy và thấy mình đi lạc vào một nơi nào đó xa lạ nhưng cũng lòng lầy không kém cung điện.

b. Diễn biến

Đang lang thang thì tôi dừng chân ở một căn phòng, thấp thoáng có bóng dáng Mị Châu vợ tôi, tôi tiến đến gần.

Tôi chạy đến ôm chặt lấy nàng cho thỏa nỗi nhớ đồng thời xin lỗi nàng về những chuyện đã xảy ra. Nàng đẩy tôi ra và trách móc về những chuyện đã xảy ra, ánh mắt đầy sự căm hờn

Tôi vô cùng day dứt và hổ thẹn về những chuyện mình làm, tôi sẵn sàng làm mọi thứ để chuộc lỗi và mong được nàng tha thứ. Nàng yêu cầu tôi trả lại cho cha nàng giang sơn trước kia, trước khi tôi đến và đẩy mọi chuyện đi xa.

Tôi đồng ý với yêu cầu của nàng. Tôi cùng nàng đến trước mặt vua thủy tề để xin cho tôi trở về nhân gian để thực hiện lời hứa. Vua thủy tề đồng ý, ngày hôm sau người rẽ nước cho tôi trở về.

Tôi đến trước mặt cha mình, kể cho người nghe về câu chuyện và tình yêu của tôi dành cho Mị Châu đồng thời thể hiện ước nguyện của mình. Cha tôi không đồng ý

trước yêu cầu của tôi, tôi đành lấy trộm chiếc nỏ thần của cha và tiêu diệt quân đội của cha mình để người dân có cơ hội tiến vào chiếm lại kinh thành. Cha tôi tức giận và quyết định cắt đứt tình nghĩa với tôi sau đó rút quân về nước.

Tôi ra cửa biển nơi Rùa Vàng rẽ nước đưa cha vợ tôi xuống biển để chuộc lỗi và mong cha quay về nhân gian tiếp tục trị vì đất nước. Ngày hôm sau, Rùa Vàng đưa người trở về, đất nước lại thái bình như chưa có chuyện gì xảy ra.

Tôi quay lại thủy cung gặp Mị Châu và xin vua Thủy Tề cho chúng tôi trở về sống cuộc sống bình thường. Chúng tôi đến chào vua An Dương Vương và chúc cha trị vì “bách tính dân an” và chúng tôi rời xa kinh thành, về cùng nhau sống ở vùng quê xa xôi không vương bận những chuyện thị phi xung quanh.

3. Kết bài

Câu chuyện của chính mình mang đến cho tôi nhiều bài học quý giá về tình cảm và chuyện gia đình.

Mời các bạn tham khảo thêm các bài viết dưới đây của chúng tôi:

[Soạn bài lớp 11](#)

[Văn mẫu lớp 11](#)

[Tóm tắt tác phẩm lớp 11](#)

[Tác giả - Tác phẩm Ngữ Văn 11](#)